

41035

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmet Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **18.02.2026**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği'nin 2025 yılını kapsayan Kadına Yönelik Şiddet Raporu, Türkiye'de kadınların ve çocukların devlet eliyle derinleştirilen bir yoksulluk ve şiddet kısırcılığıyla nasıl baş başa bırakıldığını somut verilerle ortaya koymaktadır. 2025 yılı içerisinde derneğe başvuran 8 bin 349 kişinin profili, iktidarın "güçlü aile" söyleminin kadınlar için nasıl bir "şiddet sarmalına" dönüştüğünün ilanıdır.

Raporun ortaya koyduğu tabloya göre:

- 520 kadın ve çocuk şiddet gördüğü için,
- 600 kadın ve çocuk iş yardımı talebiyle,
- 200 kadın hukuki destek talebiyle, 25 kadın da yaşadığı şiddet, mobbing gibi durumlar karşısında hangi yasal haklara sahip olduğu ile ilgili bilgi almak için,
- 25 kadın, kendisi veya çocuğu için psikolojik danışmanlık ihtiyacıyla derneğe başvurmuştur.

Şiddet gördüğü için derneğe başvuran kadınların %57,7'si evli olduğu erkekler tarafından şiddete uğraması, şiddetin en çok "aile içinde" üretildiğini göstermektedir. Şiddet başvurularının bir önceki yıla göre %19,5 artması ise "sıfır tolerans" söyleminin sahada karşılığı olmadığına kanıttır. Kadınlar; polis, savcılık ve mahkeme kapılarından "somut bir şey yok" denilerek geri gönderilmekte; açılan davalarda ise uzlaştırmacılar tarafından caydırılmak istenmektedir. Boşanmak isteyen kadınlar ise hukuki destekten yoksun kalırken bugün iktidarınızın kaldırmak istediği nafaka hakkından dahi vazgeçmek zorunda kalmaktadır.

Şiddetin yanı sıra derin yoksulluk ve açlık da kadınları Derneğe yönlendirmektedir.

- Toplam 6 bin 804 kadın; en temel insani ihtiyaçlarını karşılayamadığı için ekonomik destek talebiyle,

- 2 bin 144 kadın çocuğunun eğitimi için üniforma, okul çantası, kırtasiye talebiyle,
- 1500 kadın çocukları için beslenme desteği için,
- 3 bin 160 kadın ise ekmek, gıda, barınma, kira, fatura, giyim gibi ihtiyaçlarını karşılamak için başvuruda bulunmuştur.

Raporda somut verilere ve gözlemlere dayanan analizler; bütün bu tablonun sonucu olarak kadınların şiddet sarmalından kurtulamadığı, çocukların eğitimden koparak çalışmaya başladığı, madde kullanımının arttığı ve devlet mekanizmalarının işlevsiz olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

Bakanlığınızın "Aile Yılı" politikalarına değinilen raporda şu tespit yer almaktadır:

"Sosyal politikaların uzun süredir 'aileyi koruma' ekseninde şekillenmesi, kadınların yaşadığı şiddetin sistematik bir sorun olarak ele alınmasını zorlaştırmaktadır. Şiddet, cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak değil, aile bütünlüğü içinde yönetilmesi gereken bir mesele olarak görülmektedir. Bu yaklaşım, kadınların korunma, barınma, ekonomik destek ve hukuki haklara erişimini güçlendirmek yerine, kadınları şiddet gördükleri aile yapısı içinde tutan bir mantığı beslemektedir."

Binlerce kadın ve çocuğun şiddet ve yoksulluk karşısında devlet mekanizmaları yerine bir mahalle derneğinin dayanışma ağına sığınarak hayatta kalmaya çalışması ise bu tespiti doğrulamaktadır.

Bu bağlamda;

1. Esenyalı Kadın Dayanışma Derneği'ne 2025 yılında şiddet nedeniyle yapılan başvuruların bir önceki yıla göre %19,5 oranında artış göstermesi karşısında, Bakanlığınızın "sıfır tolerans" ilkesinin sahada iflas ettiğini kabul ediyor musunuz? Şiddet vakalarındaki bu artışı durdurmak için hangi acil eylem planını devreye sokacaksınız?
2. 2025 yılının Aile Yılı ilan edilmesi ve bu yönde uygulanan politikaların şiddet ve yoksulluk açısından değerlendirildiğinde kadınlar ve çocuklara ne faydası olmuştur? Bakanlığınız şiddet verilerini kamuoyuna açıklamayı planlamakta mıdır?
3. Raporda belirtildiği üzere, şiddete maruz kalan kadınların karakollardan "somut bir şey yok" denilerek geri gönderilmesi ve uzlaştırmacılar tarafından dosyaların kapatılması yönünde baskıya maruz kalmaları gibi uygulamalar Bakanlığınızca nasıl denetlenmektedir? Bu alanda verdiğiniz personel eğitimlerinin somut çıktıları nedir?
4. Derneğe başvuran kadınların %57,7'sinin evli olduğu erkek veya dini nikâhlı eşi tarafından şiddete uğramış olması, Bakanlığınızın yürüttüğü "ailenin korunması" eksenli politikaların kadınları güvenli kılan değil, şiddet gördükleri evlere hapis eden bir yapıya dönüştüğünü göstermez mi? Bu ideolojik yaklaşımın kadınların korunma haklarını engellemesi karşısında bir politika değişikliğine gidecek misiniz?
5. 1.500 kadının çocukları için beslenme desteği, 2 bin 144 kadının ise eğitim materyali talebiyle bir mahalle derneğine sığınması karşısında; Bakanlık olarak çocukların açlıktan dolayı okuldan kopmasını ve çocuk işçiliğine yönelmesini engellemek için Bakanlığınızın bir eylem planı bulunmakta mıdır? Çocuklara okullarda 1 öğün ücretsiz sağlıklı yemek verilmesi talebine ilişkin Bakanlığınız ne tür adımlar atmaktadır?
6. Boşanma sürecinde olan işsiz ve güvencesiz kadınların, sırf şiddetten kurtulabilmek veya çocuklarının velayetini alabilmek için geçimlerini sağlayacakları yegâne güvence

olan nafaka hakkından vazgeçmek zorunda kalmaları hususunda Bakanlığınızın bir araştırması bulunmakta mıdır? Kadınları yoksulluk ile şiddet arasında seçim yapmaya zorlayan bu tabloyu değiştirmek adına bir yasal düzenleme yapacak mısınız?

7. Şiddete maruz kaldığı için başvuran çocuklar çocuk işçilerin bulunması ve çocukların okul yerine iş talebiyle derneğe yönlendirilmesi, çocuk koruma sisteminin yetersizliğinin kanıtı mıdır? Bu çocukların eğitime geri kazandırılması ve ailelerin ekonomik olarak desteklenmesi için ne gibi somut adımlar atılmıştır?